

Spok 41/11 (2,3)/97

Szanowni Rodacy!

Główną przyczyną szybko postępującej germanizacji kaszubów jest ich pogarda swojskiej ludowej kultury a zamiłowanie w niemieckiej i w związku z tem stojący objaw, że główna część inteligencji wychodzącej z Kaszub wcześniej już, na gimnazyum a później na uniwersytecie, się germanizuje.

Aby temu zapobiedz, zawiązała się w miesiącu lipcu z łona młodokaszubów **komisya biblioteczno-muzealna**, mająca na celu:

- 1) zbieranie w pewien całokształt okazów rodzimej kultury swojskiej na Kaszubach, celem przekonania kaszubów o jej wartości,
- 2) zebranie w okazach lub dobrych ilustracjach pamiątek historycznych, dających pogląd na dzieje naszej dzielnicy,
- 3) utworzenie biblioteki naukowej wszystkich działów, ażeby młodzież kaszubską kształcąca się prowadzić w sferę kultury polskiej a pracownikom pióra uprzystępnąć odnośny dorobek naukowy polski.

Zbiory i biblioteka utworzone przez komisję biblioteczno-muzealną mają pod tytułem „Muzeum kaszubskie“ mieścić się w **Sopocie**. Wybraliśmy Sopot dla tego, gdyż tu podczas lata zbierają się liczni zastępcy narodu naszego z pod wszystkich trzech zaborów. Tym „Muzeum kaszubskie“ ma ułatwić poznanie tych kaszubskich, nadmorskich a tak ważnych kresów Ojczyzny.

Prócz tego z powodu położenia Sopotu na północnych Kaszubach, stąd właśnie ma promieniować wpływ muzeum na najbardziej zagrożoną przez fale germanizmu północną część Kaszub.

Ażeby dokonać zamierzonego dzieła zwracamy się do Was, Bracia Rodacy, o pomoc.

Kaszubi sami są zbyt biedni, ażeby zebrać odpowiednie fundusze, gdyż ludność robocza tylko i drobni rolnicy i rybacy zachowali swoją narodowość, wyższe warstwy zaś, zniemczone, dziś już wrogo są przeciw nam usposobione.

Zwracamy się więc do Was, którym o zachowanie straży polskiej nad ujściem Wisły chodzi, jak już niejednokrotnie temu daliście dowody.

Sprawa nagli, gdyż Niemcy w celach germanizacyjnych już od 6 lat posiadają muzeum kaszubskie w Wdzydzach, popierane hojnie przez władze.

Muzeum mieścić się będzie w **Sopocie** przy ulicy **Morskiej, nr. 28**, gdzie już odpowiednie ubikacje sobie zapewniliśmy.

Sopot, w wrześniu 1912.

Za komitet biblioteczno-muzealny

Dr. Majkowski,

Sopot, Morska 23, I.

